

Overzicht van stemmingen in de Tweede Kamer

afdeling **Inhoudelijke Ondersteuning**

aan De leden van de vaste commissie voor
Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking

datum 1 december 2014

Betreffende wetsvoorstel:

34000 XVII

Vaststelling van de begrotingsstaat van Buitenlandse Handel en
Ontwikkelingssamenwerking (XVII) voor het jaar 2015

Eindstemming wetsvoorstel

Het wetsvoorstel is op 27 november 2014 aangenomen door de Tweede Kamer. CDA,
ChristenUnie, SGP, VVD, Van Vliet, 50PLUS, Klein, D66, GroenLinks, PvdA, Groep
Kuzu/Öztürk, PvdD en de SP stemden voor.

Aangenomen en overgenomen amendementen

Artikel 1 Duurzame handel en investeringen

Artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water

15 (Smaling/Leegte) over het besteden van twee miljoen aan de bestrijding van "wildlife
crime".

Met dit amendement wordt in artikel 1 Duurzame handel en investeringen twee miljoen
euro aan de bestrijding van wildlife crime besteed. Voor de bestrijding van wildlife crime
wordt momenteel nagenoeg geen ontwikkelingsbudget ingezet. Ondertussen slinken
diverse populaties van wilde dieren, waaronder olifanten, neushoorns en leeuwen, in hoog
tempo. Wildlife crime heeft vergaande consequenties voor economieën in ontwikkelende
landen, internationale veiligheid en wereldwijde biodiversiteit.

Amendementen zijn in volgorde van stemming - op artikelnummer - weergegeven: allereerst de aangenomen en/of overgenomen
amendementen, vervolgens de verworpen of ingetrokken amendementen en tenslotte eventuele moties. Vervangen amendementen zijn
d.m.v. een → aangegeven: bijv. 7 → 8 → 20. Amendement nr. 7 is vervangen door amendement nr. 8, dat op zijn beurt vervangen is
door amendement nr. 20. De vette notatie van het stuknummer geeft aan dat dit het definitieve amendement is. De stemmingslijsten
worden gemaakt op basis van de ongecorrigeerde draad van de vergadering.

datum 1 december 2014

blad 2

Het behoud van bedreigde diersoorten en hun leefomgeving is van cruciaal belang voor het mondiale ecosysteem en de populatie van wilde dieren dienen actief beschermd te worden in het kader van de bescherming van de mondiale publieke goederen. Wildlife crime is een van de grootste illegale netwerken naast mensen- en drugshandel. Het tegengaan van wildlife crime behoeft ondersteuning aan douane ter plaatse zodat deze de buitenlandse handel niet vervuult.

De dekking voor deze besteding wordt gehaald uit de technische assistentie voor het DGGF, waarvan de bijdrage voor 2015 met één miljoen euro verlaagd wordt (van 15.000 naar 14.000). Het ondersteunen van douane ter plaatse draagt bij aan de mogelijkheden tot investeren in ontwikkelingslanden. Daarnaast wordt een dekking van één miljoen euro gehaald uit het beleidsartikel duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Bij de besteding van dit bedrag wordt de regering verzocht om een samenwerkingsverband tussen het ministerie van Economische Zaken en het ministerie van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking tot stand te brengen. Op deze wijze kan de één miljoen euro die de minister van Economische Zaken heeft toegezegd in het kader van de bestrijding van wildlife crime op een beleidscoherente manier besteed wordt, in samenspraak met de ambities van de minister van Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

Daarnaast verzoekt het amendement de regering om de resolutie van het Europese Parlement, gericht op de aanpak van stroperij en illegale handel in dieren en dierproducten, te steunen.

Dekking voor dit amendement wordt gevonden onder 1.3 en 2.3.

Aangenomen. Voor: CDA, VVD, Van Vliet, 50PLUS, Klein, D66, GroenLinks, PvdA, Groep Kuzu/Öztürk, PvdD en de SP.

Artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water

Artikel 3 Sociale vooruitgang

Artikel 4 Vrede en veiligheid door ontwikkeling

8 → 13 → **40** (De Caluwé/Sjoerdsma) dat beoogt het bedrag voor bijdragen aan rechtsstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie te verhogen.

Dit amendement beoogt het bedrag voor bijdragen aan rechtsstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie onder het gelijknamige artikel te verhogen.

Het afgelopen jaar heeft een aantal wereldwijde ontwikkelingen duidelijk gemaakt dat onveilige situatie op landen- en regio-niveau een gevaar kunnen vormen voor de wereldwijde veiligheid en welvaart. Ontwrichting leidt tot regionale onrust, het vernietigen van (economische) ontwikkeling en brengt grote migratiestromen op gang. In fragiele staten is de positie van vrouwen bovendien bijzonder kwetsbaar. Desalniettemin ligt de allergrootste bezuiniging binnen Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking precies op dit begrotingsartikel.

Het versterken veiligheid en rechtsstaatontwikkeling is van groot belang om resultaten op de overige speerpunten mogelijk te maken. Een verlies aan democratische structuren leidt vaak tot een teloorgang van opgebouwde sociale en economische structuren, zoals in Mali en Zuid-Soedan.

datum 1 december 2014

blad 3

Dit amendement heeft als doel de bijdragen aan rechtsstaatontwikkeling, wederopbouw, vredesopbouw, versterkte legitimiteit van democratische structuren en tegengaan van corruptie met 4 miljoen euro te verhogen ten behoeve van de fragiele statenaanpak. Met de verhoging van dit budget kan in fragiele regio's meer aandacht aan dit onderwerp worden besteed. Het budget kan deels worden ingezet voor vredesopbouw en rechtsstaatontwikkeling, zoals bijvoorbeeld het faciliteren van binnenkort te houden verkiezingen in Benin. Een ander deel kan worden ingezet voor hulp aan vrouwen in fragiele staten, die vaak slachtoffer zijn van (oorlogs)geweld.

Dekking voor dit amendement wordt gevonden onder 2.3 en de vrije ruimte van 3.1

Aangenomen. Voor: CDA, ChristenUnie, SGP, VVD, Van Vliet, 50PLUS, Klein, D66, GroenLinks, PvdA en de Groep Kuzu/Öztürk.

Artikel 3 Socialer vooruitgang

14 (Van Laar) over het vrijmaken geld voor de strijd tegen seksuele uitbuiting van kinderen.

Dit amendement beoogt in 2015 € 3 miljoen vrij te maken voor de strijd tegen seksuele uitbuiting van kinderen. Voorgesteld wordt dit te besteden via een consortium van partijen met o.a. Defence for Children-ECPAT, zodat kan worden voortgebouwd op de multistakeholder-aanpak van seksuele uitbuiting van kinderen zoals die vorig jaar gestart is. Defence for Children heeft daarbij aangegeven in ieder geval samen te willen werken met Plan Nederland, Free a Girl en Terre des Hommes. Daarmee hebben belangrijke organisaties tegen kinderprostitutie hun krachten gebundeld.

Het doel van de aanpak is om via preventie, opsporing, vervolging en het bevrijden, opvangen en ondersteunen van slachtoffers een daling van het aantal kinderen dat commercieel seksueel wordt uitgebuit te bewerkstelligen.

Het budget voor nog niet aangegane verplichtingen binnen artikel 3.1 (Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten voor iedereen en een halt aan de verspreiding van HIV/aids) wordt met € 3 miljoen verlaagd.

Aangenomen. Voor: CDA, ChristenUnie, SGP, VVD, Van Vliet, 50PLUS, Klein, D66, GroenLinks, PvdA, Groep Kuzu/Öztürk, PvdD en de SP.

Verworpen, ingetrokken en/of vervallen amendementen

Artikel 1 Duurzame handel en investeringen

Artikel 2 Duurzame ontwikkeling, voedselzekerheid en water

10 (Smaling) dat meer middelen beschikbaar stelt voor het armoedebeleid in ontwikkelingslanden, waarbij vooral aandacht wordt geschonken aan basisbehoeften als nutriëntrijk voedsel, schoon en veilig drinkwater en sanitatie

datum 1 december 2014

blad 4

Met dit amendement worden meer middelen beschikbaar gesteld voor het armoedebeleid in ontwikkelingslanden. Vooral wordt aandacht geschonken aan de basisbehoeften, namelijk nutriëntrijk voedsel (40 miljoen euro), drinkwater (30 miljoen euro) en sanitatie (30 miljoen euro). Nutriëntrijk voedsel is nodig omdat de absolute ondervoeding afneemt en eenzijdige voeding toeneemt. Vooral bij kinderen is dat een groot probleem. Wereldwijd is één op de vier kinderen (circa 160 miljoen kinderen) significant te klein voor zijn of haar leeftijd als gevolg van te weinig nutriëntrijk voedsel. Dit richt onherstelbare schade aan op lange termijn. Momenteel zijn er internationaal veel te weinig middelen beschikbaar om het probleem van ondervoeding tegen te gaan. Nederland, met alle ervaring en kennis op het gebied van voedsel en landbouw, kan een voortrekkersrol vervullen om kinderen voldoende en veelzijdig voedsel te bieden. Investeringsvormen in voeding blijkt bovendien een van de meest kostenefficiënte vormen van ontwikkelingshulp.

Voor drinkwater wordt geregeld dat de middelen worden besteed aan het behalen van de Nederlandse ambitie op toegang tot schoon en veilig drinkwater. Deze toegang is noodzakelijk in het bestrijden van extreme armoede: mensen en met name kinderen onder de 5 jaar worden niet meer ziek door diarree, vrouwen en kinderen hoeven niet meer uren te lopen voor water, kinderen kunnen naar school. Naast toegang is ook kwaliteit van belang: ruim 1,8 miljard mensen hebben enkel toegang tot vervuild water dat nauwelijks drinkbaar is. Nederland heeft de ambitie om in 2018 40,68 miljoen mensen in ontwikkelingslanden te voorzien van toegang tot schoon en veilig drinkwater. Door het huidige investeringsklimaat zal deze ambitie niet worden behaald. Het geld zal een bijdrage leveren aan het repareren van deze ambitie. Geografisch wordt het geld ingezet in reeds lopende drinkwaterprogramma's in ontwikkelingslanden, zowel urbaan als ruraal. Voor sanitatie wordt geregeld dat middelen worden besteed aan toegang tot sanitaire voorzieningen in ontwikkelingslanden. Sanitatie is het laatste taboe en wordt gezien als «unfinished business» binnen de Millenniumdoelen. Nog steeds hebben ruim 2,5 miljard mensen geen fatsoenlijke WC en de gevolgen zijn enorm: menselijke uitwerpselen komen terecht in het drinkwater waardoor mensen ziek worden, vrouwen en kinderen worden seksueel lastig gevallen omdat ze in het openbaar hun behoefte moeten doen en meisjes kunnen niet naar school omdat er geen voorzieningen zijn wanneer ze ongesteld zijn. Nederland zal met dit geld definitief de gestelde ambitie behalen in 2015 en op wereldniveau een laatste «push» geven aan sanitatie in het kader van de Millenniumdoelen. Geografisch wordt het geld ingezet in reeds lopende sanitatieprogramma's in ontwikkelingslanden, zowel urbaan als ruraal.

Dekking wordt gevonden in het DGGF fonds omdat binnen het fonds nog steeds geen garanties of verzekeringen zijn afgegeven. Voor 2014 staat er dus een bedrag van 100 miljoen euro op de begroting die niet is besteed en in de komende jaren wordt het fonds zelfs verdrievoudigd.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, 50PLUS, Klein, GroenLinks, PvdD en de SP.

Artikel 1 Duurzame handel en investeringen

Artikel 3 Sociale vooruitgang

11 → 39 (Voordewind) dat een toekenning van 10 miljoen euro beoogt aan het Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria.

datum 1 december 2014

blad 5

Dit amendement beoogt een toekenning van 10 miljoen euro aan het Global Fund to Fight Aids, Tuberculosis and Malaria. Het Global Fund is een bewezen effectieve partner in het behalen van millenniumdoel 6 (tegengaan van Aids, Tuberculose en andere infectieziekten). Het draagt tevens bij aan armoedebestrijding, het terugdringen van kindersterfte, het verbeteren van de gezondheid van moeders en gendergelijkheid. Dekking wordt gevonden in het stijgende budget voor private sectorontwikkeling (1.3 Versterkte private sector en een verbeterd investeringsklimaat in ontwikkelingslanden). Het amendement wordt gewijzigd in verband met een technische correctie.

Verworpen. Voor: ChristenUnie, SGP, 50PLUS, Klein, D66, GroenLinks en de PvdD.

Artikel 4 Vrede en veiligheid voor ontwikkeling

9 (Smaling en Gesthuizen) beoogt de bijdrage aan de UNHCR uit het noodhulpfonds te verhogen voor opvang van vluchtelingen en ontheemden in de regio.

Met dit amendement wordt vanuit het noodhulpfonds vanaf 2015 per jaar 9 miljoen euro gereserveerd voor UNHCR. De UNHCR speelt een onmisbare rol bij de opvang van vluchtelingen en ontheemden in de regio. Op dit moment is er sprake van het hoogste aantal vluchtelingen en ontheemden, namelijk meer dan 51,2 miljoen waarbij 86% van het aantal vluchtelingen in de regio wordt opgevangen. In 2014 wordt een groot deel van het noodhulpfonds terecht ingezet voor verschillende crises die grote vluchtelingenstromen tot gevolg hebben zoals Syrië, Zuid-Soedan, CAR en (Noord-) Irak. De kernbijdrage aan UNHCR is sinds 2013 teruggebracht van 42 miljoen naar 33 miljoen euro.

Volgens de indieners van het amendement is het verstandig om de bijdrage aan UNHCR terug te brengen op het niveau van 2012, maar wel met dien verstande dat de 9 miljoen euro wordt ingezet voor opvang in de regio bij noodhulpsituaties. UNHCR is verantwoordelijk voor opvang en bescherming van vluchtelingen in de regio. Een taak die de organisatie met zijn Implementing Partners (lokale en internationale NGO's) naar behoren vervult. UNHCR heeft in zijn activiteiten daarbij ook oog voor het draagvlak in de regio en ondersteunt gemeenschappen die vluchtelingen in de regio opvangen. In het regeerakkoord bevestigt het kabinet dat de Nederlandse bijdrage aan de opvang van vluchtelingen in de regio wordt verhoogd en vraagt ook aandacht voor steun aan de plaatselijke gemeenschappen. Dit amendement draagt hieraan bij.

Verworpen. Voor: 50PLUS, GroenLinks, PvdD en de SP.

Artikel 4 Vrede en veiligheid voor ontwikkeling

12 → 37 (Agnes Mulder en Voordewind) dat regelt dat alle (sectorale) begrotingssteun aan Rwanda wordt stopgezet.

Via dit amendement wordt alle (sectorale) begrotingssteun aan Rwanda stopgezet. Gezien de mensenrechtensituatie in Rwanda is steun aan de justitiesector van het repressieve regime Kagame, zoals door de regering bepleit, niet gepast. Het vrijgekomen bedrag wordt aangewend voor het maatschappelijk middenveld en organisaties werkzaam in Rwanda, ter financiering van activiteiten in het kader van de speerpunten, alsmede bevordering van mensenrechten en meer democratische ruimte.

Verworpen. Voor: CDA, ChristenUnie, SGP, 50PLUS en Klein.

datum 1 december 2014

blad 6

Artikel 1 Duurzame handel en investeringen

7 (Voordewind en Van Ojik) dat zorgt voor het ondersteunen van de multi-stakeholdersdialoog en daaruit voortkomende activiteiten vanuit de Nederlandse textiel- en kledingsector om internationale productieketens te verduurzamen.

Dit amendement zorgt voor het ondersteunen van de multi-stakeholderdialoog en daaruit voortkomende activiteiten vanuit de Nederlandse textiel- en kledingsector, om internationale productieketens te verduurzamen in samenwerking met individuele bedrijven, maatschappelijke organisaties, vakbonden en overheden.

Het bedrag van € 1,5 miljoen zal worden besteed aan projecten op het vlak van kinderarbeid, leefbaar loon, gebonden arbeid, sociale dialoog, een veilige en gezonde werkplek, due diligence, circulaire economie, duurzaam gebruik van grondstoffen, milieu en communicatie. De besteding loopt via een systeem van cofinanciering door overheid en bedrijfsleven, waardoor in totaal € 3 miljoen beschikbaar komt voor het ondersteunen van verbeteringen in de sector. Uitgangspunt is dat individuele bedrijven samen met andere stakeholders in werkgroepen onder het plan van aanpak «Verduurzaming Nederlandse textiel- en kledingsector 1.0» bepalen hoe projecten worden ingevuld en hoe de gelden worden besteed. Deelnemende bedrijven verplichten zich daarbij tot actieve due diligence in hun productieketens en een gezamenlijke aanpak van de problemen. Hoofddoel hierbij is structurele verduurzaming van de sector en verbetering van arbeidsomstandigheden- en rechten in de volledige productieketens. Een deel van het bedrag zal worden gebruikt voor ondersteuning van het proces door MVO Nederland.

Financiële ondersteuning van de Nederlandse textiel- en kledingsector, inclusief haar stakeholders, heeft mede tot doel om als pilot te dienen voor de andere sectoren die onderdeel zijn van de MVO Sector Risico Analyse. De inzet van elk van de te voeren overleggen met bedrijfssectoren en stakeholders uit deze analyse heeft een structurele oplossing tot doel.

Ingetrokken.